

ITZIAR BARRIO

The Hand at Work

17.11.19 > 17.01.20

Inauguració: Diumenge 17 de novembre, 12 PM

"Les eines son, sovint, històries, contes explicats de nou, versions que inverteixen i que desplacen els dualismes jeràrquics de les identitats naturalitzades. Contades de nou les històries sobre l'origen, els autors cyborg subverteixen els mites centrals de l'origen de la cultura occidental. Tots hem sigut colonitzats per aquells mites originals, amb els seus anhels de realització en apocalipsis".

- Donna Haraway - ¹

Itziar Barrio és artista multimèdia de projectes *rizomàtics* de llarg termini que aborden la dissidència com a forma d'explorar les narratives dominants extretes de les mitologies contemporànies. Fent això, revela els mecanismes que s'hi amaguen i que, subtilment, acaben afectant el nostre pensament o desemmascarant les estructures de poder relacionades amb els elements polítics que els nostres cossos són. Mitjançant l'acte de recrear, re-especificar i alterar alguns dels codis que trobem en relats que van des de la cultura vernacle, el cinema o la ciència ficció, fins als mobles o referències més especialitzades, Barrio qüestiona els codis imposats de les relacions de poder i revela les seves connotacions socials i polítiques que encobreixen.

Involucrant diferents agents i col·laboradors, l'artista analitza els contractes socials i la construcció de realitats i identitats. Com afirma la comissària i directora de museu Johanna Burton², "Els éssers humans es relacionen entre si a través d'una varietat de formes d'intercanvi i a través de mitjans com: el llenguatge, els diners, les emocions, la política, els símbols, la família, la comunitat, la geografia, la tecnologia i el sexe (per anomenar només alguns). Itziar Barrio explora aquestes i altres formes en què navegem pel món i entre nosaltres, i assenyalava el que els uneix a tots: el poder. L'interès de Barrio per la naturalesa de la negociació social es manifesta en la performance, el vídeo, la fotografia, l'escultura i les tècniques expandides de la instal·lació". Al desdibuixar la línia entre ficció i no ficció, i centrar-se en la performativitat, Barrio aconsegueix produir "un art de sentiment, de vincles i símptomes que operen dins d'un ordre social marcat per la divisió de classes i l'imperatiu del capital"³.

El seu interès per la tecnologia dels cossos i els mitjans de producció, en sentit marxista, es demostrat a l'apropiar-se de la cadira JEFF per a les seves peces escultòriques, una de les cadires més venudes que Ikea ha produït fins ara. Una cadira és un moble que serveix per seure, posar el nostre cos a descansar i, per tant, és un objecte que modela els nostres cossos; no obstant, el significat en anglès de la paraula "cadira" (*chair*) és també el d'una persona a càrrec d'una estructura i, per tant, semàntica i materialment, aquesta obra crea una associació carregada de connotacions de poder, i del cos, aquell element que necessita ser modelat per poder encaixar. Al mateix temps, la combinació de materials tan remotament oposats com el ciment (amb les connotacions que aquest pot tenir, com la indústria, el baix cost, la classe treballadora, etc.) i el làtex (un material que es podria relacionar amb la subcultura, amb la dominació o amb determinades pràctiques sexuals), Barrio opta per trencar amb els codis que li són normalment adjudicats.

De manera semblant, l'interès de Barrio pel cinema i els mites icònics que crea, queda reflectit en la sèrie "Pickpocket" (2016-2019), en què es fa servir un dels plans clau de la pel·lícula que va dirigir Robert Bresson en 1959 en forma d'instal·lació de paret i que reproduceix en forma impresa la mà ("en acció") del protagonista de la pel·lícula. Una mà que ha estat desposseïda del seu context fílmic original i que aquí es converteix en un signe nu que resta obert perquè l'espectador li atorgui un significat totalment nou.

Amb la videoinstal·lació de tres canals "There's Nothing to Be Scared of. They Are Crazy About Each Other" (2018) Barrio prova el seu interès per la performativitat, per analitzar les dinàmiques socials i de poder que trobem a la societat a través de l'ús d'una multiplicitat d'estructures narratives. Aquí no només podem veure els actors "en acció" sinó que també som testimonis de la forma en la qual l'obra es realitza col·lectivament, i de com s'interroga als actors sobre els papers que estan exercint. Utilitzant parts del guió de l'obra teatral "Un tranvía llamado deseo" que va publicar Tennessee Williams el 1947 (i que tres anys més tard l'Elia Kazan va portar al cinema), així com amb fragments de textos provinents del "Manifest Cyborg" de Donna Haraway, o de les revoltes socials del segle XIX els EUA que van ser els disturbis d'Astor⁴. Barrio ens ensenya el procés de producció, el treball de les múltiples mans que hi intervenen, i ens deixa a nosaltres, els espectadors, reflexionant sobre les relacions de poder de la societat. Al final, és la forma no autoritària de poder de la qual ens parla Foucault que està en joc aquí, la de la mirada, una mirada que inspecciona, la qual cada individu està exercint sobre si mateix i contra si mateix. És aquí, en els petits gestos, en els objectes quotidians i en les relacions on Barrio vol que mirem més de prop. És per l'alteració de tots aquells sistemes que poden representar fàcilment en les imatges i continguts de les mitologies contemporànies, on s'obre una porta a altres significats. Si us plau, passin i vegin.

¹ Donna Haraway, "Manifest per Cyborgs: Ciència, Tecnologia, i Feminisme Social a finals del S. XX", Trad castellà. Sofia Brass Harriot, ed. puenteaereo, p.95

² Johanna Burton és la directora del Wexner Center for the Arts de Columbus, Ohio, ex-directora del Keith Haring Museum i comissària d'educació i compromís públic del New Museum of Nova York. El 2018 va comissariar l'exposició monogràfica d'Itziar Barrio "By All Means" a l'Azkuna Centroa de Bilbao.

³ Àngela Molina, "Itziar Barrio: "Quiero que la obra nunca esté terminada", Babelia, El País, 5 març 2018.

⁴ El moti d'Astor Place va tenir lloc el 10 de maig de 1849 a l'ara desaparegut Astor Opera House de Manhattan i van deixar entre 22 i 31 participants morts i més de 120 persones ferides. Va ser el més mortífer fins a aquesta data d'una sèrie de disturbis cívics a Manhattan, que generalment van enfrontar a immigrants i nativistes xenòfobs entre si, i entre ells es van enfrontar contra els rics que controlaven la policia de la ciutat i la milícia de l'estat.

BIO - Itziar Barrio (Bilbao, 1976) viu i treballa a Nova York. La seva obra ha estat presentada a nivell internacional en institucions com el Museu MACRO (Roma), Participant INC (NYC), MACBA (Barcelona), Museu d'Art Contemporani de Belgrad (Sèrbia), Museu del Banc de la República, Bogotà (Colòmbia), Abrons Arts Center (NYC), Anthology Films Archives (NYC), Salzburger Kunstverein (Àustria), Espai ODEÓN, (Bogotà), Acadèmia de Belles Arts de Gdansk (Polònia), Tranzit (Romania), Xarxa Europea de Productors d'Art Públic (ENPAP), ARTIUM (Vitòria-Gasteiz), ia la Biennial de l'Havana, entre d'altres.

Ha rebut diversos premis i beques com per exemple el Brooklyn Art Council, el Ministeri de Cultura d'Espanya, el NYC Department of Cultural Affairs, la Foundation for Contemporary Arts, NYC, la New York Foundation for the Arts Individual Artist Grant, l'Acadèmia Espanyola de Roma, el Primer Premi Ertibil i el 2017 la beca Multiverso per a la videocreació de la Fundació BBVA amb la qual ha produït el projecte "Drones, Failed Stars" (2019). Ha estat artista resident a diverses institucions, entre elles, la Skowhegan School of Painting and Sculpture, l'International Studio & Curatorial Program (ISCP), La Escuelita Nicaragua i l'Hudson Valley Center for Contemporary Art. Barri és professora adjunta de l'Escola d'Arts visuals de Nova York i ha donat conferències a la Universitat de Nova York, Hunter College, Montclair University i Parsons, The New School for Design entre d'altres. L' exposició monogràfica que va tenir lloc a l'Azkuna Zentroa de Bilbao en 2018, BY ALL MEANS, va ser comissariada per Johanna Burton, directora del Wexner Center for the Arts de Columbus, Ohio i exdirectora del Keith Haring Museum y excomissària d'educació del New Museum, ambdós a Nova York.